

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1900. Andra Kammaren. N:o 1.

Sedan Riksdagen i enlighet med riksdagsordningens § 2 samlats i Stockholm måndagen den 15 januari 1900, sammanträdde Andra Kammaren

Onsdagen den 17 januari

kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades af representanten för Nora domsaga, herr Johan Johansson i Noraskog, såsom den ledamot, hvilken de flesta riksdagarne bevistat, med följande helsningstal:

Mina herrar! Enligt riksdagsordningens 33 § tillkommer det den ledamot af kammaren, som bevistat de flesta riksdagar, att föra ordet, intill dess talman blifvit utsedd. På grund af detta stadgande har jag nu intagit ordförandeplatsen och helsar eder samtliga välkomna till de viktiga förhandlingar, som förestå under 1900-talets första lagtima riksdag.

Svåra och bittra voro de pröfningar vårt älskade fosterland hade att genomgå under det nyss tilländalupna 1800-talets första skede, men småningom inträdde dock en förändring till det bättre. Det oafbrutna fredstillstånd, som varit rådande alltsedan de båda brödrafolken förenades under en gemensam konungs spira, har sedermera främjat utvecklingen inom de båda rikena på ett sätt och till en höjd, som 1809 och 1814 årens män knappast kunde ana. Man må därför hoppas, att de misshälligheter, som på senare tiden uppstått, men som jag vågar tro icke ega synnerligen djupgående rötter hos någotdera af de fredsälskande folken, med det snaraste måtte utjemnas och biläggas. Sådana världshändelser, som just i våra dagar inträffat och oupphörligen låta sig förnimma, borde utgöra den kraftigaste maning för alla upprigtiga unionsvänner — på begge sidor om Kölen — att gemensamt, med fördragsamhet och vänskap, enigt och oafåtligt arbeta på de unionella tvistefrågornas aflägsnande, den broderliga samfärdsels

ökande och på vidtagande i öfrigt af sådana åtgärder, som äro egnade att både nu och i framtiden främja *brödrafolkens väl*.

Såsom jag redan antydt, har visserligen inom vårt eget kära fosterland utvecklingen under det gångna 1800-talet gjort högst betydande framsteg, men vi må därför icke invagga oss i den föreställningen, att allting månne vara väl bestäldt, och att föga eller obetydligt utvecklingsarbete skulle återstå att utföra under 1900-talet. Den brokiga mångfald af ekonomiska, politiska och sociala frågor, som för närvarande hopat sig på dagordningen, vittnar om motsatsen. Alla dessa frågor kräfva sin lösning inom en snar eller mera aflägsen framtid; och jag tror för min del, att den behandling, som *denna* kammare kommer att egna åt dem, alltid skall vittna om öppen blick för tidens behof och den lugna utvecklingens kraf. *Framåt* är tidens lösen, och ve det land eller folk, som stannar eller rent af går tillbaka i sin utveckling.

Under den vissa förtröstan, att Andra Kammaren fortfarande skall värdigt häfda sin grundlagsenliga ställning och befogenhet, tillåter jag mig äfven hoppas, att den aktning för hvarandras olika meningar, den inbördes vänskap och det förtroende, som städse varit utmärkende drag hos denna kammares ledamöter, både nu och framgent måtte göra sig gällande. Att lifliga meningsutbyten och strider i viktiga frågor stundom kunna väntas, är ju ganska naturligt; men häruti bör ej ligga något oroande, ty det är ur dessa strider, som det rätta och sanna slutligen skall bryta sig fram. Må vi blott under dessa strider icke glömma, att *målet* för våra gemensamma sträfvanen alltid må vara *fosterlandets väl* och förkofran i alla riktningar.

»Vår konung och vårt fosterland,
O fädrens Gud! beskydda.
Slut kärlekens och fridens band
Omkring palats och hydda.
Med oveld vare tydda
De lagar du oss gaf, o Gud!
Och sanningens och dygdens bud
Af fria hjertan lydda.

Nu blott ett hjerta och en själ
Må Nordens söner nämnas,
Och allmänt väl bli allas väl
Och rätt och pligter jemnas.
Åt glömskan allt må lemnas
Som gör ett brödrasinne kallt.
Och Kristi Anda lifve allt,
Som tänkes och som ämnas!»

Under nedkallande af den Högstes välsignelse öfver Konung, fosterland och broderfolk, får jag härmed öppna Andra Kammarens förhandlingar!

§ 2.

Herr ordföranden anmälde, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses.

§ 3.

Föredrogos följande till kammaren ankomna protokoll, angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrifna fullmagtsgranskning:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet vid lagtima riksdagen i Stockholm den 16 januari 1900.

Sedan i följd af stadgandet i § 32 riksdagsordningen herr statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet anmodat tre bland fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmagter, som jemlikt riksdagsordningens nämnda paragraf borde ega rum, så infunno sig nu af fullmäktige i riksbanken herrar vice ordföranden bland nämnde fullmäktige lektorn m. m. H. R. Törneblad, lektorn S. G. von Friesen och hemmansegaren m. m. Olof Jonsson samt af fullmäktige i riksgäldskontoret herrar ordföranden bland fullmäktige generaldirektören m. m. F. A. Anderson, fullmäktigen m. m. Johan Johansson och godsegaren m. m. G. F. Östberg.

Vid den granskning af de å gårdagen ingifna fullmagter för ledamöterna af Andra Kammaren, som härvid företogs, befans att den af rektorn Hjalmar Sjövall aflemnade fullmakt att vara ledamot af Kammaren för Trelleborgs, Skanörs med Falsterbo, Cimbrishamns och Engelholms städer blifvit underskrifven, icke såsom i § 20 riksdagsordningen föreskrifves, af magistraten i den stad, der valet slutligen handlagts, utan endast af borgmästaren derstädes på magistratens vägnar, äfvensom att den för nämndemannen Adolf Wiklund i Brattfors utfärdade fullmakt att vara riksdagsman för Nordmalings och Bjurholms samt Degerfors tingslags valdistrikt af Vesterbottens södra domsaga saknade anteckning, utmärkande ort och tid för fullmagtens utfärdande, hvilket anmärktes, på det Kammaren måtte komma i tillfälle att utföra sin pröfningsrätt, huruvida nämnda fullmagter ändock finge såsom giltiga antagas.

I öfrigt anmärktes, att i åtskilliga af de aflemnade fullmagterna förekomme afvikelser från det i riksdagsordningens § 20 föreskrifna formulär, såsom att flera fullmagter försetts med öfverskriften »Fullmakt» eller »Fullmakt för riksdagsman», att i en fullmakt mellan orden »vid» och »riksdagssmannaval» inskjutits ordet »det»; att i en del fullmagter tiden för valets förrättande angifvits på annat sätt än genom utsättande af årtal och datum; att i två

fullmagter inryckts uppgift om tiden, då valförrättningen afslutats; att i vissa fullmagter benämningen å valkretsen ej blifvit fullt riktigt återgifven; att enligt ett par fullmagter valet hållits »inom» i stället för »i» viss valkrets; att i en fullmagt den valde förklarats vald till ledamot »i» i stället för »af» Riksdagens andra kammare; att i en fullmagt vid utmärkande af den period af tre år, hvarunder riksdagsmannauppdraget skall fortfåra, talet tre tecknats med siffrå i stället för med bokstäfver; att riksdagsmannauppdraget angifvits skola gälla i en fullmagt »från den 1 januari nästkommande år» och i några andra fullmagter »från och med den 1 januari 1900»; att två fullmagter afslutats med orden »hvarom detta gäller till bevis och fullmagt» i stället för »hvarom detta länder till bevis och fullmagt»; att en fullmagt afslutats med orden »hvarom detta länder till bevis» utan tillägg af orden »och fullmagt»; samt att en annan fullmakt afslutats med orden »hvarom detta till bevis och fullmagt» utan tillägg af ordet länder; men då sagda afvikelser icke syntes vara af beskaffenhet, att derigenom meningen förändrades eller otydlighet föranleddes, ansågos dessa fullmagter i likhet med öfriga, mot hvilka anmärkning ej förekommit, böra godkännas.

För Olands härads valkrets i Upsala läns norra domsaga, Aska, Dals och Bobergs härads domsaga, Gärds och Albo härads domsaga och Vestmanlands södra domsaga äfvensom för staden Jönköping, den af städerna Mariestad, Sköfde och Falköping bestående valkrets samt staden Sundsvall hade icke någon riksdagsman anmält sig, hvarjemte från staden Göteborg, som skolat utse nio riksdagsmän, endast åtta infunnit sig.

Hvad sålunda förekommit skulle meddelas Andra Kammaren, hvarjemte förteckning å de kammarens ledamöter, hvilka uppvisat sina fullmagter, skulle tillika med fullmagterna till kammarren öfverlemnas.

In fidem
E. Quensel.

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet den 16 januari 1900.

Hemmansegaren Anders Gustaf Olsson i Frösvi, landtbrukaren C. J. Jakobson i Karlshult och grosshandlaren Magnus Arhusiander hade denna dag aflemnat fullmagter, utvisande, att de, Olsson vid riksdagsmannaval, som den 10 september sistlidet år hållits i Vestmanlands södra domsaga, Jakobson vid riksdagsmannaval, som den 20 augusti 1899 hållits i Aska, Dals och Bobergs härads domsaga samt Arhusiander vid riksdagsmannaval, som den 12 september 1899 hållits i Sundsvalls stad, blifvit utsedde till ledamöter af Riksdagens andra kammare för en tid af tre år räknade från och med den 1 innevarande januari.

Vid den granskning af fullmagterna, som härefter företogs inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet samt

vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, anmärktes, att i fullmagten för grosshandlaren Arhusiander förekomme den afvikelse från det i § 20 riksdagsordningen stadgade formulär, att fullmagten blifvit försedd med öfverskriften »Fullmagt»; men som denna afvikelse icke syntes vara af beskaffenhet, att derigenom meningen förändrades eller otydlighet eljest föränleddes, ansågs denna fullmagt, i likhet med de öfriga, mot hvilka anmärkning ej förekommit, böra godkännas; och skulle protokoll öfver hvad sålunda förekommit meddelas Andra Kammaren, hvarjemte fullmagterna skulle till kammaren öfverlemnas för att hållas vederbörande till handa.

In fidem
E. Quensel.

Den i förstnämnda protokoll omförmälda förteckning var af följande lydelse:

Förteckning å ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, hvilka den 15 och 16 januari 1900 inför chefen för kongl. justitiedepartementet uppvisat sina fullmagter.

Stockholms stad.

Första valkretsen.....	}	1 Folkskoleläraren Fridtjuv Berg.
		2 e. o. Professoren Curt Wallis.
		3 Telegraf-kommissarien Martin Filip Nyström.
		4 Kaptenen Gustaf Oscar Wallenberg.
		5 Civilingeniören Johan Henrik Gott- hard Fredholm.
Andra valkretsen.....	}	6 Lektorn Sixten Gabriel von Friesen.
		7 Revisionssekreteraren Carl Albert Lindhagen.
		8 Boktryckaren Oskar Eklund.
		9 Redaktören Emil Hammarlund.
Tredje valkretsen.....	}	10 Litteratören Sven Adolf Hedin.
		11 Advokaten, vice Häradshöfdingen Karl Staaff.
		12 Redaktören Jakob Byström.
		13 Direktören Edvard Otto Wilhelm Wavrinsky.
Fjerde valkretsen.....	}	14 Generaldirektören Carl Fredrik Theo- dor Nordström.
		15 Öfverdirektören Grefve Hugo Erik Gustaf Hamilton.
		16 Statsrådet herr Julius Edvard von Krusenstjerna.
		17 Professoren friherre Gerard Jakob De Geer.
		18 Lotskaptenen Emil Albin Smith.

Femte valkretsen.....	{	19	Lektorn Magnus Höjer.
		20	Litteratören Karl Hjalmar Branting.
		21	Filosofie doktorn David Bergström.
		22	Advokaten John Olsson.

Stockholms län.

Norra Roslags domsaga.....	{	23	Hemmansegaren Carl Sandqvist i Söderby.
Mellersta Roslags domsaga.....		24	Godsegaren Erik Gabriel Henrik Åkerlund å Lovisedal.
Södra Roslags domsaga.....	{	25	Bruksegaren Gustaf Fredrik Berndes.
Stockholms läns vestra domsaga.....		26	Godsegaren Johan Wilhelm Lundin å Karby.
Södertörns domsaga.....	{	27	Kontraktsprosten August Theodor Pettersson i Öster Haninge.
Södertelje, Norrtelje, Östhammar, Öregrund, Sigtuna och Vaxholm.....		28	Borgmästaren Jakob Gustaf Pettersson.

Upsala län.

Norunda och Örbyhus härad.....	{	29	Hemmansegaren Johan Erik Ericsson i Ahlberga.
Olands härad.....		30	
Upsala läns mellersta domsaga.....	{	31	tillf. Domänintendenten Johan Oscar Lindevall.
Upsala läns södra domsaga.....		32	Godsegaren Lars Petter Mallmin å Gran.
Upsala.....	{	33	e. o. Professoren Simon Johannes Boëthius.

Södermanlands län.

Jönåkers härad.....	{	34	Landtbrukaren Fredrik Pettersson i Tjärsta.
Rönö, Hölebo och Daga härad.....		35	Landtbrukaren Ernst August Lindblad å Närlunda,
Oppunda härad.....	{	36	Hemmansegaren Nils Olsson i Ättersta.
Villåttinge härad.....		37	Arrendatorn friherre Axel Ivan von Knorring.
Vester- och Öster-Rekarne härad.....	{	38	Folkskoleläraren Wilhelm Johansson i Öija.
Åkers och Selebo härad.....		39	Godsegaren Knut Fredrik Gerhard Almqvist å Janslunda.

Nyköping, Torshälla, Strengnäs, Mariefred och Trosa.	40 Landssekreteraren Johan Widén.
Eskilstuna	41 Boktryckerifaktorn Gustaf Österberg.

Östergötlands län.

Kinda och Ydre dom- saga	42 Hemmansegaren Carl Emil Johansson i Berga.
Björkekinds, Östkinds, Lösings, Bråbo och Memmings härads domsaga	43 Landtbrukaren Wilhelm Andersson i Bråborg.
Lysings och Göstrings domsaga	44 Godsegaren, vice Häradshöfdingen, Juris Doktorn Johan Hjelmérus.
Åkerbo, Bankekinds och Hanekinds hä- rads domsaga	45 Hemmansegaren Oscar Larsson i Mört- lösa.
Vifolka, Valkebo och Gullbergs härads domsaga	46 Hemmansegaren Anders Gustaf An- dersson i Himmelsby.
Finsponga läns härads domsaga	47 Handlanden Olof Larsson i Bratteberg.
Aska, Dals och Bo- bergs domsaga	48 Hemmansegaren Karl Johan Jakob- son i Karlshult.
Hammarkinds o. Skär- kinds härads dom- saga	49 Landtbrukaren August Henricson i Karlslund.
Linköping	50 Landshöfdingen Grefve Robert De la Gardie.
Norrköping	51 Justitierådmannen Teodor Zetter- strand.
D:o	52 vice Konsuln Frans Johan Axel Swart- ling.
Vadstena, Skeninge, Söderköping, Motala och Grenna	53 Regementsläkaren Conrad Fredrik Vahlquist.

Jönköpings län.

Vestra härads domsaga	54 Hemmansegaren Johan Sjöberg i Bo- daryd.
Östra härads domsaga	55 Landtbrukaren Jonas Peter Zakrisson.
Östbo härad	56 Hemmansegaren Wilhelm Bengtsson i Häradsköp.
Vestbo härad	57 Kontraktspresten J. G. Hazén i Fors- heda.

Tveta härad	}	58	Bruksegaren Johan Wilhelm Spånberg å Spånihult.
Vista och Mo härad...		59	Hemmansegaren Carl Johansson i Af- lösa.
Norra och Södra Vedbo härad's domsaga.....	}	60	Landtbrukaren Oskar Erickson i Bjersby.
Jönköping.....		61	

Kronobergs län.

Uppvidinge härad.....	}	62	Hemmansegaren Jonas Eriksson i Lin- dehult.
Konga härad		63	Hemmansegaren Johan August Sjö i Linneryd,
Mellersta Värends dom- saga.....	}	64	Hemmansegaren C. F. Petersson i Dänningelanda.
Vestra Värends dom- saga		65	Hemmansegaren Magnus Andersson i Löfhult.
Sunnerbo domsagas östra valkrets	}	66	Hemmansegaren Anders Gustaf Jöns- son i Mårarp Lunden.
Sunnerbo domsagas vestra valkrets.....		67	Garfvaren Carl Wilhelm Hultstein å Strömsnäs.
Vexjö.....	}	68	Konsistorienotarien Sven Anders Gu- staf Sundberg.

Kalmar län.

Norra Tjusts härad...	}	69	Landtbrukaren Sven Magnus Peters- son i Snällebo.
Södra Tjusts härad ...		70	Kontraktsprosten Otto Wilhelm Re- delius.
Aspelands och Hand- börds härad's dom- saga.....	}	71	Godsegaren Per August Julius Hög- stedt å Hanåsa.
Sevede och Tunaläns härad's domsaga.....		72	Landtbrukaren Birger Axel Robert Petersson i Skurö.
Norra Möre och Stranda härad's domsaga.....	}	73	Landtbrukaren Per Olof Lundell i Ebbetorp.
Södra Möre domsagas vestra valkrets		74	Hemmansegaren Carl Israel Carlsson i Norra Smedstorp.
Södra Möre domsagas östra valkrets	}	75	Landtbrukaren Alfred Petersson i På- boda.
Ölands domsaga		76	Landtbrukaren Anders Adolf Johans- son i Möllstorp.
Kalmar	}	77	Landshöfdingen Carl Adolf Johan Fa- gerlund.
Vestervik och Eksjö..	}	78	Rådmannen Axel Petri.
Oskarshamn, Vimmer- by och Borgholm.....		79	Borgmästaren Nils Peter Bertrand Lindgren.

Gotlands län.

Gotlands södra härads domsaga	}	80	Kyrkoherden August Sundblad i Garda.
Gotlands norra härads domsaga		81	Hemmansegaren Per Larsson i Lilla Fole.
Visby		82	Biskopen Knut Henning Gezelius von Schéele.

Blekinge län.

Listers härads domsaga	}	83	Landtbrukaren Nils Jönsson i Gammalstorp.
Bräkne härads domsaga		84	Landtbrukaren Pehr Pehrsson i Törneryd.
Östra härads domsaga		85	Landtbrukaren Per August Larsson i Säby.
Medelstads domsaga	}	86	Landtbrukaren Axel Edvard Lindvall i Nettraby.
Karlskrona		87	vice Amiralen friherre Fredrik Wilhelm von Otter.
Karlshamn, Sölvesborg och Ronneby	}	88.	Grosshandlaren, vice Konsuln Ernst Fredrik Vilhelm Meyer i Karlshamn.

Kristianstads län.

Ingelstads och Järrestads härads domsaga	}	89	Hemmansegaren Esbjörn Persson i Borrby.
Villands härad		90	Hemmansegaren Ola Persson i Rinkaby.
Östra Göinge härad	}	91	Hemmansegaren Per Jönsson i Färeköp.
Gärds och Albo domsaga		92	Hemmansegaren Nils Svensson i Olsesöd.
Vestra Göinge härads domsaga	}	93	Godsegaren friherre Fredrik Christian Kjell Barnekow.
Norra Asbo härads domsaga		94	Landtbrukaren Carl Hjalmar Wittsell i Örkelljunga.
Södra Asbo och Bjäre härads domsaga	}	95	Arrendatorn Olof Persson i Killebäckstorp.
Kristianstad		96	Hofrättsrådet Jacob August Lundahl.

Malmöhus län.

Oxie härad	}	97	Landtbrukaren Mårten Dahn i Östra Grefvie.
Skytts härad		98	Landtbrukaren Nils Andersson å Petersborg.

Färs domsaga	99	Landtbrukaren Nils Nilsson i Skärhus.
Frosta domsaga.....	100	Godsegaren vice Häradshöfdingen Carl Axel Trolle.
Rönnebergs och Harjagers härad	101	Landtbrukaren Jöns Andersson i Öhrstorp.
Onsjö härad	102	Landtbrukaren Ivar Månsson i Trää.
Luggude härads domsagas norra valkrets.	103	Disponenten Christian Olsson å Rögle.
Luggude härads domsagas södra valkrets.	104	Skolläraren Lars Gustaf Broomé i Bårslöf.
Bara härad	105	Landtbrukaren Pehr Pehrsson i Åkarp.
Torna härad	106	Landtbrukaren Nils Åkesson i Södra Sandby.
Vemmenhögs, Ljunits och Herrestads domsaga	107	Landtbrukaren Hans Andersson i Vestrå Nöbbelöf.
Malmö	108	Lektorn Robert Erik Leonard Darin.
D:o	109	Folkskoleläraren Anders Thylander.
D:o	110	Grosshandlaren Cornelius Faxé.
D:o	111	Målaremästaren Anders Antonsson.
Lund	112	Akademiräntmästaren Robert Wilhelm Alexander Magnus Eklundh.
Helsingborg	113	Direktören Oscar Ferdinand Trapp.
Landskrona	114	f. d. Kaptenen Hans Fabian Axel Erik Pantzarhielm.
Ystad	115	Rådmannen Tage Peter Gussing.
Trelleborg, Skanör med Falsterbo, Simrishamn och Engelholm	116	Rektorn Hjalmar Sjövall.

Hallands län.

Halmstads och Tönnersjö härad	117	Landtbrukaren Johannes Bengtsson i Bjernalt.
Höks härad	118	Kammarjunkaren Adolf Theodor Carlheim-Gyllenskiöld å Vallen.
Faurås och Årstads härad	119	Landtbrukaren Anders Peter Johansson i Stensjö.
Himble härad	120	Landtbrukaren Anders Olsson i Tyltered.
Fjäre och Viske härads domsaga	121	Komministern Peter Törnqvist.
Halmstad	122	Grosshandlaren Anders Lorents Apeltam.
Laholm, Falkenberg, Varberg och Kungsbacka	123	Provinsiälläkaren Carl Henrik Björck.

*Göteborgs och Bohus
län.*

Askims och Säfvedals härad.....	124	Bryggaren David Melcher Lyckholm i Vilhelmsdal.
Vestra och Östra Hi- sings härad.....	125	Kontraktsposten Carl Gustaf Grun- dell i Säfve.
Inlands Nordre, Inlands Fräkne, Inlands Tor- pe och Inlands Södre härad's domsaga.....	126	Landtbrukaren Johan Larsson i Pres- torp.
Orousts och Tjörns hä- rad's domsaga.....	127	Landtbrukaren Carl Julius Ödman i Stora Grönskhult.
Norrvikens domsaga...	128	förre Rektorn Hans Holmlin.
Lane och Stängenäs härad.....	129	extra Provinsialläkaren P. F. Lan- delius i Lysekil.
Tunge, Sotenäs och Sör- bygdens härad.....	130	Landtbrukaren O. E. Gädde å Svarte- borg.
Göteborg.....	131	Grosshandlaren Erik Wijk.
D:o.....	132	Lektorn Carl Fredrik Ernst Carlson.
D:o.....	133	Handlanden Berndt Vilhelm Hedgren.
D:o.....	134	Folkskoleläroaren Anders Fredrik Lilje- holm.
D:o.....	135	Handlanden Karl Gustaf Karlsson.
D:o.....	136	Kamereraren Oscar Berg.
D:o.....	137	Stadsnotarien Hugo Alexander Seger- dahl.
D:o.....	138	Redaktören Henrik Hedlund.
D:o.....	139	
Uddevalla och Ström- stad.....	140	Vice Konsuln Wilhelm Teodor Lund- gren i Strömstad.

Elfsborgs län.

Marks härad.....	141	Disponenten Hjalmar Hallin å Svane- holm.
Vedens och Bollebygd's härad.....	142	Godsegaren Gustaf Odqvist å Påtorp.
Flundre, Väne och Bjerke härad's dom- saga.....	143	Landtbrukaren Carl Axel Carlsson å Hede.
Kinds härad.....	144	Ingenjören Sixten Oskar Nylander å Åxfors.
Redvägs härad.....	145	Landtbrukaren Johan Johansson i Va- lared.
Vätle, Ale och Kullings domsaga.....	146	Landtbrukaren Elof Nilsson i Kattle- berg.
Ås och Gäsene härad's domsaga.....	147	Landtbrukaren Otto Herman Svensson i Saläng.

Nordals, Sundals och Valbo härads dom- saga	}	148	Landtbrukaren Bengt Dahlgren i As- sarebyn.
Tössbo och Vedbo hä- rads domsaga		149	Hemmansegaren Jan Magnus Johans- son i Mellbyn.
Venersborg och Åmål.		150	Landshöfdingen Lars Wilhelm Samuel Lothigius.
Borås		151	Bryggaren Johan Alfred Sandwall.
Marstrand, Kungelf, Alingsås och Ulrice- hamn		152	Statsrådet Daniel Gottlieb Restadius.

Skaraborgs län.

Åse, Viste, Barne och Laske härads dom- saga	}	153	Hemmansegaren Anders Magnusson i Salstad.
Kinnefjerdings, Kinne och Kållands härads domsaga		154	Hemmansegaren Anders Andersson i Backgården Resvalla.
Skånings, Vilske och Valle härads dom- saga		155	Kyrkoherden David Holmgren.
Gudhems och Kåkind härads domsaga.....		156	Hemmansegaren Lars Johan Jansson i Djursåtra.
Vartofta och Frökinds härads domsaga.....		157	Hemmansegaren Carl Persson i Staller- hult.
Vadsbo härads norra domsaga		158	Hemmansegaren Sten Nordström i Hög- lunda.
Vadsbo härads södra domsaga		159	Hemmansegaren August Johansson i Mossebo.
Mariestad, Sköfde och Falköping		160	
Lidköping, Skara och Hjo		161	Kronofogden Martin Hugo Sandén.

Vermlands län.

Visnums, Väse och Ölme härad	}	162	Hemmansegaren Olof Andersson i Has- selbol.
Fernebo härad		163	Hemmansegaren Carl Petter Jansson i Edsbäcken.
Mellansysslets dom- saga		164	Valsmästaren Anders Henrik Göthberg vid Munkfors.
Södersysslets domsaga		165	Godsegaren Karl Hultkrantz å Björnö.
Nordmarks domsaga...		166	Ingenjören Johan Elof Biesért å Len- nartsfors.

Fryksdals härads domsaga.....	167	Kronofogden August Cervin i Sunne.
Jösse härads domsaga.....	168	Hemmansegaren Olof Guldbrandsson i Norra Emterud.
Elfdals och Nyeds härads domsaga.....	169	Hemmansegaren Gustaf Jansson i Kra-kerud.
Karlstad.....	170	Lektorn, filosofie doktorn Gullbrand Elowson.
Kristinehamn, Filipstad och Askersund.....	171	Boktryckaren Anders Fredrik Broström i Kristinehamn.

Örebro län.

Edsbergs, Grimstens och Hardemo härad.....	172	Godsegaren Edvard Laurentius Maximus Hedin på Torp.
Kumla och Sundbo härad.....	173	Landtbrukaren Gustaf Olofsson i Åvik.
Örebro och Glanshammars härad.....	174	Hemmansegaren A. P. Gustafsson i Sjögesta.
Askers och Sköllersta härad.....	175	Hemmansegaren Folke Andersson i Helgesta.
Lindes domsaga.....	176	Hemmansegaren Lars Eriksson i Bäck.
Nora domsaga.....	177	Fullmäktigen i Riksgäldskontoret Johan Johansson i Noraskog.
Örebro.....	178	Läroverksadjunkten Johan Gottlieb Spangenberg.

Vestmanlands län.

Vestmanlands södra domsaga.....	179	Hemmansegaren Anders Gustaf Olsson i Frösvi.
Vestmanlands västra domsaga.....	180	Godsegaren Lorentz Ludvig Lorichs å Bernshammar.
Vestmanlands norra domsaga.....	181	Hemmansegaren Gustaf Lindgren i Islingby.
Vestmanlands östra domsaga.....	182	Godsegaren Adolf Ericson å Ransta.
Vesterås.....	183	Lektorn Johan Arvid Kempe.
Köping, Nora, Lindesberg och Enköping.....	184	Hofslagaren Carl Johan Hammarström i Köping.
Arboga och Sala.....	185	Rektorn Jakob Persson i Arboga.

Kopparbergs län.

Leksands tingslag.....	186	Hemmansegaren Daniel Persson i Tällberg.
------------------------	-----	--

Gagnefs och Rättviks tingslag	}	187	Hemmansegaren Ollas Anders Ericsson i Ofvanmyra.
Ofvan-Siljans domsaga		188	Hemmansegaren Erik Norman i Östnor.
Hedemora domsaga	}	189	Hemmansegaren Johan Wahlgren i Stora Dicka.
Falu domsagas södra tingslag		190	Hemmansegaren Anders Hansson i Solberga.
Falu domsagas norra tingslag	}	191	Nämndemannen Samuel Söderberg i Hobborn.
Grangärde, Norrbärke och Söderbärke tingslag		192	Bergsmannen Jan Petter Jansson i Saxhyttan.
Malungs och Nästingslag	}	193	Handelsföreståndaren Stormats Mathias Olsson i Sörnäs.
Falun, Hedemora och Säter		194	Häradshöfdingen Gustaf Nils Theodor af Callerholm.

Gefleborgs län.

Gestriklands domsagas östra tingslag	}	195	Hemmansegaren Anders Olsson i Mårdäng.
Gestriklands domsagas vestra tingslag		196	Hemmansegaren Anders Göransson i Åsen,
Bergsjö och Delsbo tingslag	}	197	Hemmansegaren Halvar Eriksson i Elgered.
Enångers och Forssa tingslag		198	Hemmansegaren Per Olsson i Åsak.
Vestra Helsinglands domsaga	}	199	Hemmansegaren Johan Ericsson i Vallsta.
Södra Helsinglands domsagas vestra tingslag		200	Handlanden Jonas Johnsson å Thorsberg.
Södra Helsinglands domsagas östra tingslag	}	201	Hemmansegaren Nils Hansson i Berga.
Gefle		202	Skeppsbyggmästaren Olof August Brodin.
D:o	}	203	Lektorn Paul Peter Waldenström.
Söderhamn		204	Rektorn Julius Ebbe Centervall.

Vesternorrlands län.

Medelpads vestra domsaga	}	205	Skolläraren Johan Erik Nordin i Sättna.
Sköns tingslag		206	Bleckslagaren Svante Herman Kvarnzelius.

Njurunda, Ljustorps och Indals tingslag	}	207	Predikanten Erik Gustaf Åkerlind i Rigsta.
Ångermanlands södra domsaga		208	Skolföreståndaren Johan Nydahl i Gudmundrå.
Ångermanlands mel- lersta domsaga	}	209	Polisuppsyningsmannen Andreas Wil- helm Styrländer i Sollefteå.
Ångermanlands vestra domsaga		210	Hemmansegaren Oswald Emthén i Höfven.
Nordingrå och Nätra tingslag	}	211	Hemmansegaren Carl Bergström i Skidsta.
Själevads och Arnäs tingslag		212	Hemmansegaren Carl Jonas Öberg i Domsjö.
Hernösand och Örn- sköldsvik	}	213	Vice Konsuln Henrik Gustaf Paulus Öhngren i Örnsköldsvik.
Sundsvall		214	Grosshandlaren Magnus Arhusiander.

Jemtlands län.

Jemtlands norra dom- saga	}	215	Folkskoleläraren Johan Nordin i Ham- merdal.
Jemtlands vestra dom- saga		216	Hemmansegaren Johan Olofsson i Di- gernäs.
Jemtlands östra dom- saga	}	217	Häradsdomaren Jöns Bromée i Billsta.
Herjeådalens domsaga		218	Häradsdomaren Per Norberg i Funäs- dalen.
Östersund och Hudiks- vall	}	219	Lektorn Sven Johan Kardell.

Vesterbottens län.

Nordmalings och Bjur- holms samt Deger- fors tingslag	}	220	Nämndemannen Adolf Wiklund i Bratt- fors.
Umeå tingslag		221	Hemmansegaren Johan Nilsson i Skraf- velsjö.
Vesterbottens vestra domsaga	}	222	Kyrkoherden Lars Dahlstedt i Vil- helmia.
Vesterbottens norra domsaga		223	Hemmansegaren Johan Anton Lund- ström i Norsjö.
Vesterbottens meller- sta domsaga	}	224	Hemmansegaren Nils Boström i Bod- byn.
Umeå, Skellefteå och Piteå		225	Statsrådet Jesper Ingevald Crusebjörn.

Norrbottnens län.

Piteå domsaga	226	Jordegaren Pehr Svensson å Bondön.
Luleå domsaga	227	Hemmansegaren Nils Wallmark i Smedsbyn.
Kalix domsaga	228	vice Konsuln Olof Harald Ström i Kyrkostaden.
Torneå domsaga	229	Häradshöfdingen Georg Adolf Edvin Kronlund.
Luleå och Haparanda	230	Landshöfdingen Karl Sigfrid Husberg.

§ 4.

Vid härefter företaget upprop af kammarens ledamöter befunnos samtliga ledamöter närvarande med undantag af herrar A. Hedin i Stockholm, C. Lindhagen, K. E. Holmgren i Hillebola, H. Odencrants, C. W. Ericson i Sköfde, N. Svensson i Olseröd och A. Wiklund, af hvilka herr Lindhagen anmält, att han af embetsgöromål vore förhindrad att inställa sig samt de öfrige, förutom herr Svensson, insändt läkarebetyg, utvisande att de af sjukdom vore hindrade tillstädeskomma.

§ 5.

Herr ordföranden föredrog en från hans excellens herr statsministern ankommen skrivelse, hvori meddelades, att Hans Maj:t Konungen ville i dag kl. $\frac{1}{2}$ 1 e. m. å kongl. slottet mottaga den deputation, som enligt 33 § riksdagsordningen hade att hos Konungen begära talman och vice talman för kammaren.

Härefter tillkännagaf herr ordföranden, att han anmodat nedan uppräknade kammarens ledamöter att utgöra nämnda deputation, nämligen såsom ordförande herr P. Pehrson i Törneryd och såsom ledamöter herrar A. Antonsson, A. F. Broström, friherre G. de Geer, J. Eriksson i Lindehult, J. E. Eriksson i Ahlberga, P. Larsson i Fole, J. Nydahl, G. Odqvist, J. G. Spangenberg, P. Svensson i Bondön samt J. Wahlgren.

§ 6.

Kammarens sammanträde upplöstes härefter till kl. 12,45 e. m.

§ 7.

Då deputationen vid nämnda tid återkom, tillkännagaf dess ordförande, att Hans Maj:t Konungen behagat utnämna herr grefve Robert De la Gardie till talman och herr Axel Swartling till vice talman.

§ 8.

Ålderspresidenten öfverlemnade ordförandeklubban till talmannen, hvarefter denne helsade kammaren med följande ord:

Mine Herrar! Då jag på Konungens bud ännu en gång från denna plats helsar kammaren, möter väl blicken åtskilliga nya, ännu för mig obekanta ansigten, men det stora flertalet utgöres dock af sedan gammalt väl bekanta; på grund af detta förhållande vågar jag hysa förhoppning om, att den förtroendefulla välvilja, som jag varit lycklig nog att från kammarens sida åtnjuta under flera föregående riksdagar, äfven vid denna måtte få komma mig till del, och att vårt samarbete äfven nu må blifva i allo godt och angenämt.

På talmansklubban, som herr ålderspresidenten nyss till mig öfverlemnad, sen I, Mine Herrar, en mängd små ljusa och glänsande punkter, och I menen helt visst, att de sitta der endast för en prydnads skull, men talmannen vet bättre besked: för honom utgöra de en slags barometer på den andliga luften härinne. Så länge öfverläggningarne hålla sig på saklighetens mark, så länge fosterlandets sanna intresse är den ledande tråden och så länge endast blanka vapen användas, så må klingorna korsa sig än så skarpt och huggen falla än så tunga — de små punkterna glänsa dock allt jemt med perlemodrens milda glans, men när saklighetens och höfviskhetens rämärken öfverskridas, när de små enskilda intressena sticka sina hufvuden upp och det blanka svärdet utbytes emot den giftiga dolken, då mista de små punkterna med ens sin glans — de blifva askegrå, likt lika många blyproppar, inslagna i klubban och göra den *tung* i talmannens hand. Låten den därför alltid blifva *lätt* — icke för den gamle talmannens skull, ty det betyder föga, utan för kammarens egen värdighets skull, ty det betyder mycket.

Jag bringar Eder, alla och en hvar, min varma helsning.

§ 9.

Herr talmannen föredrog de under § 3 här ofvan intagna protokoll, och blefvo samtliga fullmagterna med undantag af den för herr Wiklund utfärdade af kammaren godkända.

Sedan häruppå de enligt § 4 här ofvan anmälda förfall blifvit af kammaren godkända, tillkännagaf herr talmannen att fullmagterna skulle i kammarens kansli till vederbörande återställas.

§ 10.

På hemställan af herr talmannen beslöt kammaren, att vid nästa plenum, som utsattes till torsdagen den 18 dennes, företaga val af sekreterare, samt

att nästa fredag den 19 dennes utse tre ledamöter att deltaga i talmansöfverläggningarna, två ledamöter att hafva inseende öfver kammarens kansli, åtta ledamöter att jemte talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjening samt tre ledamöter att handhafva vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 11.

Kammaren beslöt, likaledes efter hemställan af herr talmannen, som förmälde sig hafva om tiden för valen samrådt med Första Kammarens talman, att nästa tisdag den 23 dennes företaga val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, samt att suppleanternas antal skulle liksom vid föregående riksdagar vara lika med de ordinarie ledamöternas.

§ 12.

Till talareplats för de ledamöter, som kunde önska deraf begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag den nedersta platsen i främsta stolraden till venster om talmansbordet.

§ 13.

Kammaren åtskildes kl. 1,52 e. m.

Magnus Höjer.

G. Kronlund.